

Afsætningen af vort Smør og Flæsk.

Foredrag ved det jydsk Delegeretmøde i Aarhus d. 5. Oktbr. 1895
af Harald Faber.

Vort lille, frugtbare Land med sin arbejdsomme og nøjsomme Befolkning, som i 1894 sendte til Englands Forsyning over 110 Mill. Pd. Smør og næsten 77 Mill. Pd. Flæsk, kan for Tiden og vel sagtens et godt Stykke ind i Fremtiden betragte sig som det mægtige britiske Riges Hovedleverandør af de mest værdifulde Fedevarer. Hvorvidt med Tiden det engelske Marked for disse Varer skal træde tilbage i Betydning for Hjemmemarkedet, er næppe noget overhængende Spørgsmaal. Naar vi kunne undvære til Udlandet om Aaret over 30 Pd. Smør og 30 Pd. Flæsk pr. Individ i Danmark*), og det aarlige Overskud af begge Varer endda synes i stadig Fremgang, saa vil Udlandets Betydning, og da først og fremmest Englands, foreløbig være saa overvejende, at det ikke trænger til nogen nærmere Forklaring, at Landbruget med Opmærksomhed følger Forholdene i England.

Man har bedet mig fremdrage nogle Oplysninger om Afsætningen af vort Smør og Flæsk. Opgaven er saa omfattende, at det selvfølgelig er umuligt at medtage mere end enkelte Momenter, — jeg skal samle, hvad jeg

*) Overskudsudførslen var i 1894 over 80 Mill. Pd. Smør og 83½ Mill. Pd. Flæsk.

har at meddele, under følgende 3 Hovedpunkter: Konkurrencen paa Markedet i England, Stillingen i Øjeblikket belyst ved de opnaaede Priser, og endelig, hvad der kan gøres for at hævde Stillingen i Fremtiden.

Englands Smørforsyning.

Værdien af et Marked afhænger væsentlig af to Faktorer, Købeevnen eller Efterspørgslen og Mængden af de udbudte Varer. Købeevnen i England med den store Industriebefolkning bestemmes for en stor Del af Tilstanden i Handel og Industri i Almindelighed og i Englands i Særdeleshed. For nogle Dage siden begyndte et af de største engelske Blade en ledende Artikel med disse Ord: »Staa vi virkelig ved Indgangen til en stor Opløbsstring i Handelen? Der ses Tegn i næsten alle Retninger paa, at Ordrene indløbe rigeligere, og at Priserne ere opadgaaende.« Hvad der navnlig leder Bladet til at tro paa, at bedre Tider ere ivente, er den forøgede Guldproduktion, som for indeværende Aar anslaaes til fulde 12 pCt. over 1894: thi mere Guld betyder højere Priser, og højere Priser bringe Fart i Handel og Industri. Der findes et Slags Barometer for Tilstanden i Industrien i England i de Oplysninger om Procentantallet af Arbejdsløse mellem Fagarbejderne i de forskellige Fag, som samles af Fagforeningerne og udgives af Handelsministeriets Arbejderdepartement. Dette Barometer stod paa »smukt Vejr« i 1890 med omtrent 2 pCt. Arbejdsløse, faldt derefter stadig og stod meget lavt i 1893 og 94 med 6—8 pCt. I de sidste Maaneder er der nu indtraadt en jævn Bedring, og de Arbejdsløses Antal er reduceret til 5 pCt., saa lavt et Tal, som det ikke har naaet i 3 Aar.

Kommer der virkelig bedre Tider med rigeligere Arbejde og bedre Løn for de engelske Industriarbejdere, saa vil dette snart føles i det danske Landbrug, selv om Virkningerne naturligvis vil føles ligesaa vel af Konkurrenterne. Men virker bedre Efterspørgsel til at højne

Priserne, saa vil paa den anden Side de større Tilførsler trykke dem. Med Hensyn til Smørret maa man snarest forbavses over, at Priserne indtil fornylig har holdt sig saa godt som Tilfældet er, naar man ser, hvor stærkt Tilførslerne aarlig forøges.

Tab. I.

Indførsel til England (U. K.) af Smør og Margarine
i lbs. pr. Individ pr. Aar.

1873.....	4.5
1878.....	5.9
1883.....	7.4
1888.....	8.5
1893.....	10.57
1894.....	10.65

I 1873 indførtes der til England (U. K.) af Smør og Margarine 4.5 Pd. (eng.) pr. Individ; i 1883 var det steget til 7.4 Pd. og i 1893 til 10.57 Pd. Da samtidig Forsyning fra Landet selv, navnlig Irland, maa antages at være forøget, kan det neppe fejle, at Befolkningen i Løbet af disse Aar er bleven betydelig mere smørspisende end tidligere, men det betyder, at Markedet er bleven betydelig udvidet. Denne Elasticitet, denne Evne til at forøge Smørforbruget, er af stor Betydning. Selvfølgelig retter Forbruget sig efter Priserne og omvendt. Kommer der mere Smør, end der er absolut Brug for, maa Priserne falde, men derved forøges Afsætningen atter ved at Smørret købes af mange, der tidligere fandt det for dyrt. Og netop naar en Vare indgaar i de brede Samfundslags Forbrug, sætter denne forøgede Afsætning ret snart en Grænse for Prisfaldet. Og dette er ikke den eneste Faktor, der har hjulpen til at holde Priserne oppe. I 70-erne og 80-erne indarbejdedes der meget betydelige Mængder Margarine i det engelske Marked blandt de Samfundslag, som fandt Smør for dyrt som daglig Fødemiddel. Den Del af Befolkningen, som derved lærte at spise et smørlignende Produkt, finder nu

Smør paa Markedet til Priser, der gør det muligt for dem at købe det i Stedet for Margarine, og de gøre dette i stor Udstrækning. Men derved er Afsætningsomraadet for Smør ogsaa bleven betydelig udvidet, og dette er en anden, stadig virkende Grund til, at Smørpriserne har kunnet holde sig nogenlunde. I de sidste 3 Aar er Indførslen af Margarine til England taget stærkt af, og den indenlandske Fabrikation har neppe udfyldt nogen væsentlig Del af det derved fremkomne Hul, som derimod er udfyldt af Smørret.

Tab. II.

Indførsel til England (U. K.) af Smør og Margarine
i Mill. Pund.

Hele Aaret	Smør	Margarine	Tilsammen
1893.....	232.7	130.0	362.7
1894.....	257.6	110.9	368.5
Første 8 Maaneder:			
1894.....	175.5	76.1	251.6
1895.....	191.6	59.7	251.3

Fra 93 til 94 tiltog Indførslen af Smør med omtrent 25 Mill. Pd., medens Indførslen af Margarine aftog med knap 20 Mill. Pd., men i de første 8 Maaneder i Aar er Smørtilførslen steget med 16 Mill. Pd., medens Margarine-tilførslen er aftaget med over 16 Mill. Pd., den samlede Tilførsel er altsaa aftaget. Paa denne Maade virker Margarineforbruget som et stort Svinghjul, der holder Smørpriserne mere konstante og modarbejder et større Prisfald. Man kunde ogsaa udtrykke det saaledes, at Margarinen er ved at bukke under i Konkurrencen med Smørret. Kan Smør i Australien og andre Steder produceres billigt nok, saa er der endnu et betydelig Felt for det at erobre fra Margarinen, hvorefter der endnu er en Indførsel af cirka 90 Mill. Pd., eller tre Gange saa

meget som Smørtilførslen fra Australien. Det er selvfølgelig det mindre gode, det billige Smør, der fortrænger Margarinen af Markedet, men derved at der gøres Plads for dette Smør nedad, om man saa maa sige, virker det mindre trykkende paa Priserne for det gode Smør. Følgende Tabel angiver:

Tabel III.

Indførslen af Smør til England (U. K.) fra Skandinavien (Danmark og Sverrig), fra Australien og fra alle andre Lande tilsammen i de sidste to Aar regnede fra 1. September til 31. August (i cwts.).

	1893—94	1894—95	Tilvæxt
Danmark og Sverig.....	1,306,242	1,424,689	118,447
Australien	272,104	334,277	62,173
Andre Lande.....	911,424	977,993	66 569
Ialt.....	2,489,770	2,736,959	247,189

Tilvæksten i Englands Forsyning udefra skyldes derfor væsentlig de forøgede Sendinger fra Skandinavien. Forøgelsen i Indførslen fra Skandinavien er næsten dobbelt saa stor som Forøgelsen fra Australien, og denne er atter mindre end Forøgelsen fra de »andre Lande«. Det er derfor overdrevet, naar det saa ofte siges, at det navnlig er det australske Smør, der trykker Priserne, og dette saa meget mere, naar man specielt tænker paa Priserne for det skandinaviske Smør. Thi det er kun en Del af det australske Smør, der konkurrerer med det skandinaviske, meget af det sælges til langt lavere Priser, i Konkurrence med Margarinen, saaledes som det fremgaar af følgende:

Tabel IV.

Gennemsnitsnoteringer for Smør og Margarine
 efter »Grocer« for de sidste seks Kvartaler
 (i Sh.s pr. cwt.).

	Dansk-Svensk	Australsk	Margarine	Mixtures
1894 ... I.	117.1—120.7	80—114	38—69	58—94
— ... II.	97.4—101.5	51—94	34—62	56—85
— ... III.	100.0—103.5	46—78.4	30—60	54—80.6
— ... IV.	109.5—117.8	64.6—108.6	30—58	56—80.1
1895 ... I.	100.5—106.6	47.8—96.8	31.2—53	56—77.4
— ... II.	86.3—91.2	39.1—80.8		

Hvad der navnlig falder i Øjnene ved Betragtningen af disse Priser, er den store Prisforskel mellem godt og simpelt australsk Smør, og saa den Omstændighed, at Prisen paa det simplere Smør synes at være faldet fuldt saa meget som Prisen paa det fineste, saa at Prisen paa simplere australsk Smør nu er dalet ned til Prisen paa almindelig Margarine, medens selv den lavere Prisnotering for dansk-svensk Smør ligger over Topnoteringen for australsk.

I Konkurrencen mellem dansk og australsk Smør, hedder det sig, vil det være et Spørgsmaal, hvilket Land der er i Stand til at holde længst ud med de dalende Priser. Ja, ganske vist, men hvilke Priser? Hvis man maatte gaa ud fra, at Australiens Smør gik saaledes frem i Kvalitet, at Gennemsnitsprisen for australsk Smør, godt og daarligt, i det engelske Marked laa f. Eks. 10 sh. under dansk, saa er det troligt, at, hvis Priserne vedblev at falde, Danmark først naaede den Grænse, da Smørproduktion blev ruinerende. Men saaledes er Forholdet endnu ikke. Den Gennemsnitspris, Australien faar hjem, ligger meget lavere end som saa, og der er derfor ogsaa allerede Tegn paa, at man i Australien føler de lave Priser meget trykkende, medens danske Landmænd dog

synes i Stand til at blive ved en god Stund endnu. Det ledende Mejeriblad i Kolonien Viktoria skriver saaledes, at der i sidste Sæson var et Prisfald af 25 pCt., og skal disse lave Priser svare Regning, fordres der følgende tre Ting:

billigere Produktion,
meget bedre og mere ensartet Kvalitet,
billigere Fragter,

og Bladet tilføjer: »med mindre der sker en Forandring i næste Sæson, vil en Gentagelse af sidste Sæsons Erfaringer blive skæbnesvanger for Mejerivæsenet i Australien.« Man maa nu ikke lade sig vildlede heraf til at tro, at det er slet saa alvorligt ment; thi man er vant til stærke Krydderier i Kolonierne og ikke mindst i Pressen. Men lad os se nærmere paa de tre fornødne Ting.

Billigere Produktion. Denne skal søges opnaaet ved en forøget Produktion af Mælk eller Smør pr. Ko, ved bedre Malkeracer, bedre Fodring, helst Fodring og Produktion hele Aaret rundt. Men sligt opnaas ikke paa et Aarstid og Billigheden derved er maaske tvivlsom. Nu koster Fodring og Pasning meget lidt, de væsentligste Udgifter er til Malkning og i Mejerierne og disse kunne neppe bringes meget ned.

En meget bedre Kvalitet. I et Land, hvor Mejerivæsenet er saa nyt, hvor Befolkningen lever saa spredt og Erfaringen derfor trænger langsommere frem, hvor tilmed Undervisningen i Mejerifaget er i sin Begyndelse, der er det neppe muligt i Løbet af meget kort Tid at opnaa over hele Linjen »en meget bedre Kvalitet«.

De billigere Fragter endelig har det fornylig vist sig man ikke kunde opnaa foreløbig, da der kun er et Selskab, som kan paatage sig ugentlige Afskibninger og dette derfor ret naturligt holder paa sine Fragter.

Man kan derfor ret trøstigt gaa ud fra, at i de første Par Aar opnaas ingen af de tre fornødne Ting og Udsigterne ere derfor neppe til stigende Priser for Australien, og hvis de nuværende Priser give Tab, maa det se

ret alvorligt ud for de australske Landmænd. Prisen paa Mælk i Australien er nu $2\frac{1}{2}$ penny pr. Gallon. Dette svarer til lidt under 1.9 Øre pr. Pund. Ja, i en Korrespondance til »Times« omtales det endog, at Tabet ved de lave Priser sidste Sæson for en stor Del ere faldne paa Importørerne, Agenterne, som havde købt forud til for høje Priser. Næste Aar skrives der »bliver det de australske Landmænds Tur«.

Kan Danmark derfor blot vedblive at holde Kvaliteten af sin Smørdførsel tilstrækkelig højt og derved sikre sig Leverancen af den Del af Englands Smørforsyning, som betales forholdsvis bedst og derved tvinge Australien til fremdeles at fortrænge Margarinen af det engelske Marked, saa er der god Grund til at haabe, at Danmark ogsaa foreløbig vil kunne staa sig i denne Konkurrence.

Næst Australien eller maaske før denne, er vor vigtigste Konkurrent mellem de fremmede Lande Frankrig. Da der saa jevnligt høres Tale om de høje Priser, der opnaas for fransk Smør i England, er det maaske ikke utidigt at minde om, hvad der ved adskillige tidligere Lejligheder er fremhævet, at i Gennemsnit opnaar det franske Smør ikke saa høj en Pris, som det danske. Skønt Topprisen paa det fine normanniske mildtsaltede Smør har nærmet sig og endog overgaaet Topprisen paa dansk, er Forholdet mellem Prisen paa de to Landet Eksportmasser dog dens amme som tidligere, idet der fra Frankrig kommer meget billigt Smør.

For de sidste to Aar, i 8 Kvartaler, stiller Priserne sig saaledes (som anført i Tab. V).

I de sidste Aar er som sagt disse »Normandy Baskets«, fersk og mildtsaltet Smør, betalt bedre end dansk salt, og heri ligger der et Vink om at tage Konkurrencen med det ferske franske Smør op. Men det salte Smør fra Frankrig sælges til Priser, som det danske kun undertagelsesvis maa nøjes med, og Hovedmassen af det franske Smør kommer saltet til England.

Ogsaa for det franske Smør gælder det, at Prisfaldet paa det billigere er ligesaa stort som paa det dyreste. Derfor ere de danske Producenter gunstig stillede i Sammenligning med Flertallet af deres franske Konkurrenter.

Jeg har i det foregaaende søgt at vise, at de nedadgaaende Smørpriser ikke kan antages at virke fuldt saa trykkende paa det danske Landbrug, som paa Konkurrenterne, fordi det danske Smør betales forholdsvis bedre. Men det fremgaar ogsaa af det foregaaende, at Prisen paa det mindre gode Smør er faldet til Priser, til hvilke det vilde være absolut ruinerende at lave Smør i Danmark under de nuværende Forhold.

Tabel V.

Priser, kvartalsvis, paa dansk og normannisk Smør, efter »Grocer«, Sh.s pr. cwt.

	Dansk	Normannisk	
		Kurve	Krukker og Træer
1893 III.	123.4—126.5	120.0—126.6	97.8—116.8
— IV.	126.9—130.2	117.1—126.6	90.9—113.1
1894 I.	117.1—120.7	122.2—133.7	98.5—117.5
— II.	97.4—101.5	98.5—105.5	83.3—95.0
— III.	100.0—103.5	94.5—102.9	79.1—90.5
— IV.	109.5—117.8	97.8—109.5	74.8—94.0
1895 I.	100.5—106.6	103.2—115.4	78.8—98.5
— II.	86.3—91.2	90.2—101.7	68.3—86.5

Det er derfor kun muligt for Danmrrk at holde ud i Konkurrencen, saalænge det danske Smør vedblivende er det bedst betalte.

Lad os nu undersøge, hvorledes det danske Smør er bleven betalt i de sidste Aar og om Handelen dermed ledes saaledes, at der sættes en Præmie paa at lave godt Smør.

De Gennemsnitspriser, som Mejerierne har modtaget,

udregnes ved at tage Gennemsnit et af Københavns Topnotering og dertil lægge de Overpriser, som af Grosserer-Societetet i Forbindelse med »De samvirkende danske Landboforeninger« ere offentliggjorte som de gennemsnitlige Overpriser. For at bringe Sammenligningen frem saa langt som muligt, regnes Aarene fra 1. September til 31. August.

Tabel VI.

Gennemsnits-Smørpriser i Danmark i Aarene
18⁹⁰/₉₁ til 18⁹⁴/₉₅, regnede fra Sept. til Aug.

18⁹⁰/₉₁ 98.6 Kr.

18⁹¹/₉₂ 103.3 —

18⁹²/₉₃ 99.6 —

18⁹³/₉₄ 94.7 —

18⁹⁴/₉₅ 87.4 Kr.

Paa denne Maade kan man dog ikke komme længere end til September 1894, derved standser det saa, for 18⁹⁴/₉₅ er denne Beregningsmaade umulig. Ja der findes ikke offentliggjort noget som helst, der kan sætte os i Stand til at udregne, hvad Smørprisen har været i de 12 Maaneder, der udløb med sidste August Maaned. Dette maa vel indrømmes at være ret uheldigt; thi det tør antages at interesse mange at faa at vide, hvorledes Smørpriserne have været. Vel ved hver især nok, hvad han har faaet; men Gennemsnitsprisen for Landets Produktion foreligger der ikke offentlig Midler til at udregne — og det uagtet vi jo har haft Københavns Smørnotering i fuld Virksomhed hele Tiden.

Inden jeg omtaler det sidste Aars Smørpriser, vil jeg først med Hensyn til Priserne for Aarene 90—94 gøre opmærksom paa, at de ere Gennemsnitspriser. Det er jo ogsaa det naturligste, naar man taler om Værdien af Landets Smørproduktion. da at tale om en Gennemsnitsværdi. Derfor gav ogsaa Grosserer-Societetets Komite Meddelelse ikke om de højeste Overpriser, men om de gennemsnitlige, og med disse ere de ovennævnte

Tal beregnede; de ere altsaa Middelpriiser, nogle Mejerier fik mere, andre mindre.

Dernæst vilde jeg gerne rigtig indprente Dem, m. H., hvorledes disse Gennemsnitspriser blev til. Man lægger den gennemsnitlige Overpris til Gennemsnittet af Noteringen. I Aaret 1892 f. Eks. var Gennemsnit af Københavns Notering 97.7 Kr. I Følge Grosserer-Societetets Komite var Gennemsnits-Overprisen 5 Kr. Smørrets Middelpriis var altsaa 102.7 Kr. Men hvorledes fandt man denne Overpris? Ved Oplysning fra Mejerierne om, hvad de havde faaet og fra Smørhandlerne om, hvad de havde betalt. Altsaa siger man: Der betaltes 102.7 Kr. for Smørret, Noteringen var 97.7 Kr., Overprisen var altsaa 5 Kr. Lægges denne til Noteringen, faas atter Smørprisen 102.7. Det er Per Gantes Genvej, men det er den Vej, man gaar. Man korrigerer den Oplysning, der faas af Noteringen, ved Hjælp af Kendskabet til de virkelig betalte Priser. Med andre Ord, det er de virkelig betalte Priser, som danne Grundlaget*), ved Hjælp af dem kan man se, hvorledes Noteringen har været holdt i Forhold til Prisen, til Markedsværdien, men man kan ikke af Noteringen se, hvorledes Priserne have været.

For det sidste Aar haves der »fortrolige« Oplysninger om de virkelig betalte Priser, idet de samvirkende danske Landboforeninger have nedsat et Smør-Pris-Statistik-Udvalg, der her i Aarhus indsamler Meddelelser fra et større Antal Mejerier, spredte over hele Landet, som paa Tro og Love meddele de Priser, de hver Uge have modtaget for deres Smør. Ved Hjælp af disse er det derfor muligt, uden at gaa Per Gantes Genvej, at udregne Gennemsnitsprisen for Smør. Ligesom ved de ovenfor nævnte Middelpriiser vil det være naturligst af

*) »Tingens Markedsværdi finder sit faste Udtryk i dens Pris, d. v. s. den Sum Penge, der betales for den.« C. Hage, Handelsvidenskab, S. 29.

de mange indgaaede Prisopgivelser fra Mejerierne at udregne en Middelpris.

Resultatet af en saadan Udregning viser, at Gennemsnitsprisen for Smør i Aaret, der endte med den 4de Uge i August er: 87.4 Kr., altsaa 7.3 Kr. lavere end Aaret forud og 12 pCt. lavere end Gennemsnittet af de fire foregaaende Aar.

Men denne Nedgang i Pris er ikke jevnt fordelt over det sidste Aar, der er tvertimod den glædelige Omstændighed at bemærke, at der er en relativ Opgang, naar de tre Kvartaler af indeværende Aar sammenlignes med de tilsvarende Kvartaler ifjor; i Januar Kv. var Nedgangen nemlig 9 Kr., i April Kv. lidt over 6 Kr. og i Juli Kvartal kun 2 Kr, et Resultat, der fuldtud bekræftes, naar de engelske Noteringer (»Grocer«) lægges til Grund for Beregningen, ja efter dem er Opgangen endog betydelig større.

Tabel VII.

Gennemsnitspriser paa dansk Smør i de to sidste Aar, kvartalsvis.

	Prisen i Danmark i Kr. pr. 100 Pd.			Prisen i England i Sh.s pr. cwt.		
	1894	1895	Forskel	1894	1895	Forskel
Januar-Marls	98.8	89.7	÷ 9.1	120.7	106.6	÷ 14.1
April-Juni	81.7	75.4	÷ 6.3	101.5	91.2	÷ 10.3
Juli-September ..	88.0	85.9	÷ 2.1	103.5	104.2	+ 0.7

De virkelig betalte Priser og Noteringen.

Disse Prisopgivelser fra Mejerierne ere derfor ikke andet end en mere fuldkommen Form for det Skøn om Overpriserne, som enhver Producent og Købmand tidligere dannede sig. Thi i lange Tider har man haft en Følelse af, at det i Grunden slet ikke var Noteringen,

man købte og solgte efter, men derimod de virkelig betalte Priser. Man solgte til f. Ex. 5 Kr. over Noteringen, fordi man mente, at de virkelig betalte Priser laa 5 Kr. højere end Noteringen. Denne skønsmæssige Viden om de virkelig betalte Priser har man nu søgt sat i System. Som alt menneskeligt Arbejde er det vel ufuldkomment, men at det er mere værd end det tidligere løse Skøn, er der dog vel ingen, som vil bestride. Naar der imod Indsamlingen af disse virkelig betalte Priser er indvendt, at enkelte Mejerier skulde have opgivet forkert, eller at Mejerierne undertiden undlade at opgive, naar de have faaet lave Priser, saa tyder dette netop paa, hvor nøjagtigt man har ment det muligt at arbejde efter den lagte Plan. Og tidligere, da man kun havde et grumme løst Skøn at rette sig efter, fandt man det dog nødvendigt, at rette sig efter disse meget usikre Oplysninger om virkelig betalte Priser. Hvor meget mere da ikke nu, da de indsamles med Alvor og efter System. De indsamles tilmed forskellige Steder og en Kontrol er derfor ikke udelukket. De samvirkende jydsk Mejeriforeninger indsamle Oplysninger fra halvandethundrede Mejerier, Fyens Mejeriforening fra omtrent 90, og deres Gennemsnitspriser stemme saa nøje med Oplysningerne fra Bureauet i Aarhus, som man kunde vente det. Ved velvillig Imødekommenhed er jeg sat i Stand til at meddele Gennemsnitstillene fra disse tre Oplysningsbureauer for de sidste fire Maaneder (Tab. VIII).

Foruden disse Tals ovenfor paa pegede Betydning som det eneste Middel, hvorved man kan komme til Kundskab om Smørrets ugentlige Markedsværdi i Danmark, hvorfor de ogsaa fortjene at kendes i vide Krese, have de stor Interesse paa anden Maade. Det vil straks falde i Øjnene, at Gennemsnitsprisen paa Smørret i Begyndelsen af Maj var 4 Kr. under Noteringen og at den i August var 2 Kr. under Noteringen. Imidlertid er der ikke, efter de detaillerede Oplysninger, betalt Mejerierne over Top. Forskellen er derfor fremkommen ved, at de

Tabel. VIII.
Smør-Pris-Statistik. Gennemsnits-Under-
priser for Smør.

1895 Ugen, der endte	De samvir- kende danske Landbofor- eningers Smør- Pris-Statistik- Udvalg i Aarhus		Fælles- foreningen af jydsk Mejerifor- eninger		Fyens Mejerifor- ening		Gennemsnit for samtlige Mejerier	
	Mejeri- antal	Gennem- snitspris	Mejeri- antal	Gennem- snitspris	Mejeri- antal	Gennem- snitspris	Mejeri- antal	Gennem- snitspris
4. Maj	79	3.48	159	4.33	95	4.12	333	4.07
11. —	79	3.48	169	3.98	97	3.82	345	3.81
18. —	75	3.72	127	3.35	92	3.40	294	3.46
25. —	75	3.29	118	3.26	96	3.81	289	3.45
1. Juni	75	2.89	102	3.13	85	3.62	262	3.22
8. —	68	2.92	140	3.11	88	3.40	296	3.15
15. —	56	2.70	139	2.96	95	2.60	290	2.78
22. —	64	2.80	158	2.88	91	2.68	313	2.81
29. —	75	2.55	146	2.34	88	2.41	309	2.40
6. Juli	76	2.18	163	2.63	98	2.03	337	2.35
13. —	73	2.09	145	2.24	91	1.98	309	2.13
20. —	74	2.03	142	2.32	93	1.79	309	2.09
27. —	75	2.10	153	2.37	91	1.85	319	2.16
3. Aug.	72	2.22	150	2.37	88	1.72	310	2.15
10. —	77	2.22	148	2.38	79	1.42	304	2.09
17. —	63	2.22	151	2.17	82	1.44	296	1.98
24. —	64	2.28	141	2.14	82	1.26	287	1.92
31. —	66	2.19	161	2.30	79	1.29	306	2.01
7. Septbr....	63	2.02	139	2.31	89	1.27	291	1.93

Priser, Mejerierne faa for deres Smør, stadig rykke nærmere og nærmere op mod Topnoteringen, derved altsaa, at Prisnivelleringen er skredet stadig fremad.

Dette ses tydeligt af følgende Tabel, der viser, for de i Aarhus samlede Prisopgivelser, hvorledes Mejerierne fordele sig procentvis om Priserne: Topnotering (incl. Brøkdele over og under Top) 1 Kr. under Top (incl. $1\frac{1}{4}$, $1\frac{1}{2}$ og $1\frac{3}{4}$), 2 Kr. under o. s. v.

Tabel IX.

Mejeriernes procentvise Fordeling efter de opnaaede Priser.

1895	÷ 4 Kr.	÷ 3 Kr.	÷ 2 Kr.	÷ 1 Kr.	Top
Maj	31.2	28.6	15.6	2.6	5.8
Juni.....	18.9	26.3	29.3	5.3	10.4
Juli.....	8.4	18.5	47.7	13.8	11.1
August.....	8.5	19.9	35.7	19.9	11.1

Medens 60 pCt. af Mejerierne i Maj fik mellem 3 og 5 Kr. under Top, fik 56 pCt. i August mellem 1 og 3 Kr. under Top. Det er imidlertid værd at lægge Mærke til, at det Antal, der fik Top og Brøkdele over og under, i 3 Maaneder har holdt sig næsten uforandret.

Hvis denne Prisnivellerieg skal vedblive, vil Mejerierne snart alle faa samme Pris, og da dette ubetinget i Længden maa virke slappende paa Bestræbelserne for at producere fineste Smør, er dette Spørgsmaal af stor Betydning, naar der er Tale om Danmarks Evne til i Længden at hævde Stillingen som Levandør af det bedst betalte Smør. Og naar Konkurrencen uden tilstrækkelig Hensyntagen til Kvaliteten efterhaanden skaffer alle Mejerier betalt med lidt under Topnoteringen, maa Faren synes stor for, at Overpriser atter kunne indsnige sig. Som bekendt har Grosserer-Societetet paabudt Noteringen ansat saa, at Overpriser ikke maa kunne betales regelmæssigt, og Noterings-Udvalget har med stor Fast-

hed holdt Noteringen saaledes. Nu synes der at være naaet et Punkt, da det maa være vanskeligt i Længden at forhindre Overpriserne. Men kommer Overpriserne igen, hvis det bliver umuligt for Not.-Udv. at staa imod Bestræbelserne for at byde højere og højere Priser, saa glide vi atter ned ad Overprisernes Skraaplan. Landbruget er saa stærkt interesseret i, at dette ikke sker, at det bør gøre sig klart, hvorledes Stillingen er og om det er muligt fra Landbrugets Side at yde Noterings-Udvalget en Støtte i dets Bestræbelser for at undgaa Overpriserne.

Spørgsmaalet bliver derfor, kan den Prisnivellering, der har fundet Sted i de sidste 4 Maaneder, tilskrives specielle Aarsager, saaledes at der er Grund til at vente, at denne Bevægelse kan standse. Dette synes virkelig, i alt Fald tildels, at være Tilfældet. For det første er der netop i denne Tid købt Smør til Tinpakning, og dette Smør betinger oftest relativt høje Priser. Virkningen heraf kan dog neppe være stor, men den maa gaa i den paapegede Retning. Mere Betydning turde det have, at Smørret i Sommertiden er mere ensartet godt, saa at der har været langt færre Mærker, som paa Grund af ringe Kvalitet har maattet nøjes med lave Priser. Resultatet heraf vilde netop blive mere ensartede Priser og højere Gennemsnitstal. Men hvis den paapegede Stigning i Gennemsnitsprisen i Forhold til Topnoteringen skyldes, ikke en kritikløs og blind Konkurrence uden Hensyn til Kvalitet, saaledes som den tidligere var til Stede, en Konkurrence, som resulterede i en Extrapris for det simpleste Smør af 15 Øre pr. 100 Pd., saaledes som oplyst af Forsøgslaboratoriet i Oktober ifjor, men hvis Prisstigningen derimod virkelig skyldes en mere ensartet god Kvalitet i Sommertiden, saa følger deraf, at vi i den nærmeste Tid maa vente at se en Dalen af disse Gennemsnitspriser i Forhold til Noteringen, foranlediget deraf, at de Mærker, som i Overgangstiden falde af i Kvalitet, maa betales med lavere Priser.

Jeg mener derfor, at man med den allerstørste Interesse maa imødesee, hvorledes disse Prisopgivelse ville stille sig i den nærmeste Tid. Hvis Noterings-Udvalget holder Topprisen tilstrækkelig stram, saa maa der atter trækkes af paa de simple Mærker, og vi faa en mere udpræget Kvalitetsbetaling. Men saa maa ogsaa Mejerierne finde sig i, naar Kvaliteten er daarlig, at tage imod de lavere Priser; gøre de ikke dette, men f. Ex. skifte Smørhandler, lokkede af Løfter om bedre Priser, uafhængige af Kvaliteten, saa lægge de derved et saadant Tryk paa Noteringsudvalget, at det kan blive umuigt at holde Overpriserne ude. Naar der for nylig fra en Exportørs Side (i »Smørtidende«) er klaget over, at Noteringen er urimelig høj, og naar der fra engelsk Side almindelig ankedes over Opgangen til 95 Kr., saa kommer det efter min Mening deraf, at man ikke forstaar Noteringens Opgave, hvad man vel ikke kan vente af Englænderne, men snarere kunde vente af en Exportør. Finder man Noteringen for stram, saa bør man deri se Noteringsudvalgets Bestræbelser for at holde Overpriserne ude og fremtvinge en Kvalitetsbetaling, og saa har man det Middel til at holde Balance i sit Regnskab, at man trækker tilsvarende af paa de ringeste Mærker. Kunde Smørhandelen ledes saaledes, at dette blev almindelig forstaaet af Handlende og Producenter, og at der handledes derefter, saa vilde Kvalitetsbetalingen være indført og dermed et af de vigtigste Midler til at fremhjelpe Gennemsnitskvaliteten af det danske Smør. For at kunne følge med Bevægelsen paa dette vigtige Omraade og derved yde Noteringsudvalget en moralsk Støtte mener jeg atter, at Kendskabet til de indsamlede Oplysninger om virkelig betalte Priser burde udbredes i videre Kredse.

Englands Flæskforsyning.

Af det uhyre Kvantum Flæsk, der aarlig konsumeres i England, konkurrerer det danske Flæsk nærmest med

det engelske og irske og tildels med det kanadiske. At Danmark ikke har i Sinde at trække sig ud af denne Konkurrence, synes at fremgaa af Tallene for Indførselsmængderne. Tilførslerne fra Danmark i 1894 vare næsten 11 pCt. større end i 1893, og i de 8 første Månedes iaar ere Tilførslerne atter stegne med over 12 pCt. over Tilførslerne i den tilsvarende Periode i 1894.

I Konkurrencen med Irland synes Danmark ikke at trække det korteste Straa. Irland plejede at slagte en 6—700,000 Svin om Aaret, samtidig med at der sendtes ca. 500,000 Svin levende til England. I 1892 og 93 var Slagtningerne kun lidt over 400,000 uden at Indførslen af levende Svin tiltog. I 1894 steg Antallet af Svin i Irland, Slagtningerne vare 500,000 Svin, og Udførsel af levende steg til næsten 600,000. Der var saaledes ifjor en Fremgang i Irlands Svineproduktion, men atter iaar synes der at være en ikke ubetydelig Tilbagegang, og hvis man tør tro, hvad der berettes, er Konkurrencen med Danmark ved at blive dem for haard. I hvert Fald er det paafaldende at se, hvorledes de have reduceret deres Slagtninger, samtidig med at Danmark har forøget sine.

Følgende Tabel giver de gennemsnitlige ugentlige Slagtninger i Danmark og Irland i de sidste 3 Halvaar og de første 11 Uger af indeværende Halvaar, sammenholdt med de tilsvarende Priser (efter »Grocer«).

Tabel X.

	Ugentlige Slagtninger.		Priser Sh. pr. Cwt.		
	danske	irske	dansk	irsk	kanadisk
1894.					
I.	14.584 Svin	8.780 Svin	60.4	63.9	51.5
II.	13.744 —	10.734 —	60.4	60.7	50.1
1895.					
I.	17.703 —	8.814 —	51.9	57.7	44.5
11 Uger					
II.	23.227 —	7.891 —	60.0	63.5	52.0

Med Hensyn til Priserne maa det bemærkes, at de væsenlig kun have relativ Værdi, og at de vistnok er vel høje for almindelig godt Flæsk. Det er meget karakteristisk at iagttage Forholdet mellem Mængder og Priser. Da Irland i sidste Halvaar af 1894 slagtede flere Svin, maatte det nøjes med en forholdsvis lavere Pris, og da Danmark i første Halvaar 95 forøgede sine Slagtninger meget stærkt, faldt Prisen $5\frac{1}{2}$ sh. under irsk. Men det er da saa meget glædeligere at se, hvis det holder sig i Fremtiden, at Danmark i Sommer har kunnet slagte 3 Gange saa mange Svin som Irland og dog faa nær op imod de irske Priser, som det fremgaar af Tallene, nemlig samme Prisforskel som dengang, da danske Slagtninger vare langt fra det dobbelte af de irske.

Samtidig med de reducerede Slagtninger i Irland er Udførselen af levende Svin til England, for de 8 Maaneder iaar, netop den samme som ifjor. Irlands Bidrag til Englands Forsyning med Flæsk er derfor aftaget imod ifjor, hvilket nærmest maa opfattes som en Trækken-sig-tilbage i Konkurrencen. Det stemmer godt hermed, at Antallet af Svin i Irland er aftaget iaar imod ifjor, om end ikke meget.

Tabel XI.

Antal af Svin i Storbritanien og Irland.

	Storbritanien	Irland	Tilsammen
1891	2.888,773	1.367,776	4.256,549
1892	2.137,859	1.115,888	3.253,747
1893	2.113,530	1.152,365	3.265,895
1894	2.390,026	1.389,310	3.779,336
1895	2.884,431	1.338,454	4.225,885

Derimod er Svineholdet i Storbritanien steget stærkt i de sidste to Aar, uden dog endnu at naa over, hvad

det var i 1891, før den store Reduktion foranlediget ved Tørken. Hvis Svineholdet i England tiltager, og Landet altsaa bedre bliver i Stand til at forsyne sig selv, vil dette komme til at føles trykkende paa Priserne, men disse afhænge af saa mange Faktorer, af Forsyningen med saa mange Slags Kød fra Indland og Udland, at der næppe lader sig sige meget om Udsigterne i Fremtiden.

I ovenstaaende Tabel er medtaget Priserne paa det saameget omtalte kanadiske Bacon. Det indtager derefter endnu en mere beskeden Rolle og har ikke i Pris nærmet sig væsentlig til dansk. I Markedet erklæres det at yde det danske en slem Konkurrence, men Fagmænd paa Produktionens Omraade mener, det vil tage længere Tid, inden det i Kvalitet naar op til dansk. Og naturligvis vil det vare desto længere, jo mere det danske Flæsk, ved Forbedring af Svinene og Fabrikationen, gaar fremad i Kvalitet.

En ny Konkurrent paa Flæskeområdet truer med at rykke frem, nemlig Australien. Det vilde være saameget mere skæbnesvangert, som det vilde blive en uberegnelig Støtte for den australske Mejeridrift, om den som den danske, kunde finde en lønnende Afsætning for den skummede Mælk. Men der turde maaske være forskellige Meninger om Muligheden af fra Australien at konkurrere med de bedre Klasser Bacon paa det engelske Marked. Der er dannet et Selskab, Intermarine Supply Co., i Holland, England og Australien, med den Opgave i Australien at fremstille det mildtsaltede Flæsk, som yndes i London. En Konkurrence med amerikansk Flæsk menes ikke at ville betale sig, og der sigtes efter intet mindre end at rivalisere med det irske og danske Flæsk. Imidlertid indrømmes det, at Svinene i Australien ikke ere af den rette Sort, at Svinefodringen maa helt forandres, at der vil blive meget betydelige Vanskeligheder ved at faa en nogenlunde regelmæssig Forsyning m. m. Hertil kommer nu Vanskelighederne ved

selve Fabrikationen. Planen med denne siges at være lagt saaledes, at Svinekroppene kun forberedes i Australien og dernæst gennemgaa Saltningsprocessen paa Rejsen til Europa i en Temperatur nær Frysepunktet for at blive færdig tildannede i Selskabets Faktory i Essex, hvorfra de daglig kan bringes friske paa Londons Marked. Det synes unægtelig foreløbig meget lidt rimeligt, at der paa denne Maade skal kunne tilberedes et Produkt, som kan maale sig med det irske og danske Bacon, men det omtalte Kompagni synes dog ret sangvinsk, ja begynder allerede at advare imod Oprettelsen af for mange Slagterier i Australien. For at gøre Folk begribeligt, hvor uheldig en Splittelse i Fabrikationen vil være for et godt Resultat, anføres der i et australsk Blad saa en Udtalelse af Direktøren for Kompagniet, at der i Danmark kun findes to Slagterier!

Naar der nu spørges om, hvad der fra dansk Side kan gøres for at komme nogenlunde ud af den haarde Konkurrence paa Smørrets og Flæskets Omraade, da er Svaret naturligvis det bekendte gamle: Send kun 1ste Klasses Varer! Og jeg har i det foregaaende søgt at vise baade, at de danske Produkter have holdt sig ganske godt i Spidsen, men ogsaa Nødvendigheden af, at de vedblive at holde sig der, selv om Konkurrenterne gaa frem, idet Priserne paa de mindre fine Produkter ere faldne ligesaa meget som Priserne paa de bedste Varer og derved ere komne langt under den Pris, til hvilken det i Danmark vil kunne betale sig at producere dem. Men det er ikke nok, at der fremstilles første Klasses Varer, disse bør fremkomme paa Markedet som saadanne. Jeg kan i saa Henseende i meget henholde mig til, hvad der derom er sagt i Forsøgs-laboratoriets overordentlige interessante og lærerige 33te Beretning, og jeg vil benytte Lejligheden til at ønske

det danske Mejeribrug til Lykke med at have et centralt Lærested som dette Laboratorium, hvis Virkninger i Retning af Produktets Forbedring er saa overbevisende sat frem i denne Beretning, og som nu yderligere saa klart har paaapeget, hvad der bl. a. staar tilbage at arbejde for særlig i den varme Tid, nemlig køligere Opbevaring af Smørret baade paa selve Mejerierne og under Forsendelsen ad Bane og pr. Damp, hvad jeg for Jernbanevognenes Vedkommende ikke uden Resultat har arbejdet for i de sidste Aar, idet der paa mit Forslag derom bl. a. er anskaffet 20 nye Afkølingsvogne, medens de ældre ere omdannede, saa de rumme betydeligt mere end tidligere.

Idet jeg med Hensyn til Afkølingsspørgsmaalet alt-saa henviser til Forsøgslaboratoriets Beretning, vil jeg dog paapege, at man har Erfaring for, at en ret billig Afkøling kan udrette meget godt, naar Talen er om Forsendelse i Damp paa en kortere Strækning. Som bekendt afkøles Smørlasten, Forlasten, i de Dampere, der gaa mellem Esbjerg og Parkeston, paa den Maade, at der anbringes Jærndunke fyldte med Is over Smørdritlerne. Temperaturen kontrolleres ved en Thermograf, og denne aflæses af Toldforvalteren i Esbjerg.

I de fire Maaneder Maj — Aug. have Temperaturerne været som angivne i Tab. XI.

Tabel XII.

1895	Antal Rejser	Temperatur i ° C. i Smørlasten mellem Esbjerg og Parkeston.		
		6 Timer efter Afgang	Minimum	Maximum
Maj	10	7.8	7.0	7.5
Juni	12	7.7	7.3	8.3
Juli	13	8.3	7.3	9.0
August	13	10.1	9.3	10.8

6 Timer efter Afgangen har Temperaturen altsaa været bragt betydelig under 10° C. undtagen i August Maaned, og gennemgaaende er Temperaturen holdt 8 å 10° C. under den Temperatur, der kan ventes i et almindeligt Dampskibs Lastrum paa en almindelig varm Sommerdag, hvorfor ogsaa Smørret paa denne Rute er kommen til England i god Kondition selv i den varmeste Tid og selv for det ferske Smørs Vedkommende.

Det er tvivlsomt, hvorvidt denne Afkølingsmaade vil vise sig tilstrækkelig paa lange Rejser og med meget større Laster. Men netop ved den kortere Sejltid, ved Muligheden af, paa saa simpel en Maade at sikre Smørrets gode Fremkomst, byder Esbjerg som Udførselshavn Fordele fremfor alle andre Havne i Danmark om Sommeren, ligesom den paa Grund af sin Isfrihed gjør det om Vinteren, og en større Udnyttelse af disse Fordele er derfor ogsaa paatænkt.

Men der er andre Forhold end netop Afkølingen, der spiller en Rolle, og skønt de ligesaa lidt som Afkølingsspørgsmaalet ere nye, bør de dog her fremdrages, naar Talen er om, hvorledes Afsætningen af dansk Smør og Flæsk kan støttes. Det gælder om, at Varerne komme saa friske som muligt i Markedet. Disse faa Ord omspænde mange forskellige Forhold, af hvilke jeg skal omtale nogle.

Med Hensyn til Flæsket har jeg flere Gange haft Lejlighed til at fremdrage det uheldige i de stærkt veksellende ugentlige Nedslagtninger. Aldrig har dette været følt stærkere end i Begyndelsen af dette Aar, i Januar og Februar, hvor Nedslagtningerne svingede mellem 6000 og 23000, op og ned. Da samtidig Afskibningerne vare nogenlunde regelmæssige, betyder dette, at Flæsket ikke fremkom saa friskt som ønskeligt, men snart var det for grønt eller ferskt, snart for salt og haardt, fordi det blev holdt tilbage. Jeg skal ikke opholde mig ved denne Sag, som jeg ifjor havde Lejlighed til paa dette Sted at omtale udførligt.

Med Hensyn til Smørret gælder det i høj Grad, at dette ikke kommer friskt nok paa Markedet. Det er jo bekendt nok, at der klages over, at Smørret ikke er saa holdbart som ønskeligt. Hvorvidt denne Klage er berettiget, hvis der menes, at det er mindre holdbart nu end tidligere, skal jeg lade staa hen. Men det bedste Modtræk mod den ringe Holdbarhed synes at maatte være, at Smørret snarest muligt efter Tilberedningen sendtes til Markedet. Dette sker imidlertid ingenlunde. Paa Mejerierne samles Smørret for en hel Uge, denne Ugeproduktion forsendes da, ofte i modsat Retning af Vejen til England, for i adskillige Dage at henstaa i Exportørernes Kældre. Derved bliver det meste af Smørret gammelt og alt andet end friskt allerede naar det forlader dansk Havn, og derved sættes det langt tilbage i Evne til at konkurrere med andre Landes Smør.

En to Gange ugentlig Forsendelse vilde hjælpe meget herpaa, men en saadan er for Tiden kun mulig til det sydlige England; dog er det vist ret almindelig bekendt, at der arbejdes paa et faa etableret en to Gange ugentlig Forbindelse med det midterste England, hvor saa stor en Part af det danske Smør afsættes. Men en to Gange ugentlig Forbindelse er ingen Nytte til, naar Mejerierne kun sende deres Smør af 1 Gang om Ugen, og desværre er der ikke sporet den Virkning af Lejligheden til hyppigere Forsendelse til det sydlige England, at ret mange Mejerier afsende to Gange ugentlig. Men dette kommer for en Del heraf, at Mejerierne, som i højere Grad end de Handlende burde være interesserede i at faa Smørret friskt paa Markedet, berøves Indflydelse paa Forsendelsesforholdene ved den hele Maade, paa hvilken Handelen i Reglen er ordnet.

Smørret henstaar altsaa for det første forlænge paa Mejerierne, efter at det er gjort færdigt. Men derefter hengaar der ofte en lang Tid fra Smørret forlader Mejeriet, til det afskibes. Det er ikke min Mening, at det er unødvendigt for Smørret at aflægge dette Besøg

i Exportørernes Kældre, og Forsøgslaboratoriets Beretninger give endog et direkte Bevis for Nødvendigheden af, at Smørret undersøges der. Det gaar jo nemlig ikke godt an at afsende Varer til Køberne uden at vide, hvormeget der er, og Mejeriernes Vægt kan man ikke stole paa, saalænge hver femte Fustage fremkommer med fejl Angivelse af Vægten. For at kunne sælge Smørret maa man kende Vægten, og derfor stripes hos de fleste Exportører alt Smørret, hvilket tager lang Tid. Dette Arbejde er at betragte som intet mindre end det sidste Led i Fabrikationen, og det er et stort Spørgsmaal, om dette ikke kunde drages ind under den øvrige Fabrikation, og om det ikke derved kunde udføres til større Fuldkommenhed, hvorved det færdige Produkt kunde fremtræde i en Form, der i langt højere Grad vilde tilfredsstille de Fordringer, der stilles af de engelske Handlende. For at forklare, hvad jeg mener, vil jeg kortelig omtale, hvorledes det franske Smør bringes i Handelen.

Det franske Smør, som sendes til England, kommer ikke fra Mejerier men fra Pakkerier; de Handlende købe det af Producenterne og blande det sammen, pakke det og sende det til England. Der dannes paa den Maade store ensartede Mærker, det som hos os opnaas ved at samle Mælken i Andels- eller Fællesmejerier. Det danske System har i det hele taget Fortrinet over det franske, men dette har dog sine Fordele, som det har sin Betydning at kende, og som det vistnok vilde svare Regning at efterligne, at optage i det danske System saa vidt det lader sig gøre. Disse Fordele bestaa deri, at Smørret kommer friskt fra Æltebordet til Markedet, det kommer med den Kvalitet, og med den Vægt, som det har, naar det forlader Pakkerierne, som altid findes nær ved Afskibningsstedet, ved Kanalen mellem England og Frankrig, og navnlig kommer det med en bestemt Nettovægt.

Fra Danmark er det under det nuværende System

vanskeligt eller umuligt at garantere Modtagerne en bestemt Nettovægt. For det første kunne Mejerierne ikke levere Dritlerne med bestemt Vægt, for det andet er Svindet for stort og navnlig for vexlende i den lange, og variable, Tid, der hengaar fra en Drittel er fyldt til den sælges til den engelske Handlende. Ja det er ofte vanskeligt nok at garantere en bestemt Kvalitet, da Kvaliteten ofte forandrer sig i den lange Tid, der hengaar fra Smørret er undersøgt paa Mejeriet eller hos Exportøren og til det naar frem til Kunderne, de engelske Handlende, saaledes som vore Exportører ofte nok have erfaret det. Men dette skyldes ikke Danmarks Afstand fra England, thi over Esbjerg til England behøver hele Rejsen kun at tage $2\frac{1}{2}$ Døgn, medens det fra Normandiet tager $1\frac{1}{2}$ Døgn fra Smørret forlader Pakkeriet, til det naar Køberne. Naar Smørret begynder at blive undersøgt og vejet i danske Exportørers Kældere om Mandagen for først at sælges 7 à 8 Dage senere, i det tidligste, i de engelske Markeder, saa kan baade Netto- og Bruttovægten og ofte Kvaliteten forandre sig kjendeligt, den sidste selvfølgelig ikke til det bedre. Kvalitetsbedømmelsen maa derfor ofte gentages i England og ligeledes Stripningen, og da Vægttabet kan variere ret betydeligt, er der aldrig gjort og kan der næppe under de nuværende Forhold gøres noget vellykket Forsøg paa at skaffe de engelske Handlende, hvad de saa ofte have ønsket, og hvad de franske Pakkere kunne skaffe dem, bestemt Nettovægt, 112 lbs. pr. Drittel. Men ikke nok hermed.

Smørrets Overflade, som har været udsat for Luft og tildels for Lys i lang Tid eller været i Berøring med Træet i et Par Uger, har lidt betydeligt derved.

Naar Talen er om fersk Smør, hvor der forlanges bestemt Nettovægt, hvor Holdbarheden i Reglen er ringere, og hvor Overfladen af Smørret er mere udsat, medens Kritiken over den er absolut skrappere, saa blive disse Grunde saa vægtige, at man har fundet det

nødvendigt at indpode det franske Pakkerisystem i det danske Mejeribrug ved Oprettelsen af et Pakkeri i Esbjerg. Men selv for salt Smør tror jeg, der ligger en Mulighed for en betydelig Forbedring ved at lære af Franskmandene. Hvad der specielt skulde opnaas, er følgende: Smørret skulde afsendes flere Gange ugentlig fra Mejerierne, og dog fremtræde i lige saa store og lige saa ensartede Mærker som nu, ja hellere større og mere ensartede, det bør pakkes til bestemt Vægt og Afsendelsen bør ske saa snart efter Pakningen og Vejningen, at Kvalitet og Vægt holde sig, og at det kan fremtræde med en bestemt altid ens Nettovægt. Herved kan opnaas, ikke blot at det kommer langt friskere i Markedet, men at Handelen dermed bliver lettere for alle Parter, der spares Tid, og dette betyder, at der kan gives bedre Pris derfor.

Det, der efter min Mening kunde være Tale om, vil jeg nærmest karakterisere som en videre Udvikling af den Behandling Smørret faar hos Exportørerne, samtidig med at der sker en nærmere Sammenslutning mellem Mejerierne og den Handlende. I Frankrig opnaas dette som sagt derved, at den Handlende køber og omfabrikerer Smørret. I Danmark vilde man snarest naa Maalet ved en Sammenslutning mellem en Kreds af Mejerier som saa traf et Arrangement med en Exportør. De nærmere Detailler kommer det her ikke an paa. Hvad jeg har ønsket at paapege er dette, at det under de nuværende Handelsformer har vist sig umuligt at faa Smørret afsendt tidt nok og direkte nok til Markedet, og at det er umuligt at levere det i bestemt Nettovægt, at det imidlertid vilde gavne Smørrets Stilling paa Markedet overordentlig, hvis det fremkom 4—8 Dage gammelt i Stedet for 2 à 3 Uger gammelt, at det vilde betinge en bedre Pris om det fremkom med bestemt Nettovægt, hvilket kun er muligt ved en hurtig Afsætning, og at en Optagen under en eller anden Form af det franske System, omformet efter

danske Forhold, synes nødvendig for at komme ud over den gamle Slendrian som det vel nok maa kaldes, naar Hovedparten af det danske Smør er 2 à 3 Uger gammelt naar det sælges i England. I ældre Tid kunde dette gaa an, da var der Købere nok selv for Smør med lidt »kraftig« Smag, nu er Markedet oversvømmet med halvfint Smør, og nu er det derfor paatrængende nødvendigt, at Danmark benytter sig af sin nære Beliggenhed til at forsyne det engelske Marked med friskt, nykjærnet Smør. En Omændring af Handelsformerne vil vist vise sig nødvendigt for at naa dette Maal; men kunde det opnaas, at det danske Smør kom som nykjærnet til de engelske Handlende, saa vilde disse først ret faa Øje for, hvor overlegent det danske Smør i Virkeligheden er.
